

Μαρούσι, 21 Ιουνίου 2018
Αρ. πρωτ.: 2016
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ
(αριθμ: 30/2018)

Θέμα: Απόφαση επί της κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας με την επωνυμία «.....», δυνάμει της υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. με αντικείμενο τον έλεγχο ενδεχόμενης παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών.

Την Τετάρτη, 31^η Ιανουαρίου 2018, η Ολομέλεια της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, παρισταμένων του Προέδρου της Αρχής, κ. Χρήστου Ζαμπίρα, του Αντιπροέδρου της Αρχής, κ. Μιχαήλ Σακκά, των τακτικών μελών κ.κ. Ιωάννη Ασκοξυλάκη, Μιχαήλ Γεωργιακόδη, Παναγιώτη Ριζομυλιώτη και Αικατερίνης Παπανικολάου, καθώς και του αναπληρωματικού μέλους και Σπυρίδωνος Σκουλαρική, ο οποίος είχε ορισθεί εισηγητής της υποθέσεως, συνήλθε σε συνεδρίαση προκειμένου να αποφασίσει σε συνέχεια της κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας με την επωνυμία «.....», η οποία πραγματοποιήθηκε την 25-01-2017 κατόπιν της υπ' αριθμ. 196/2015 απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. με αντικείμενο τον έλεγχο ενδεχόμενης παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών.

Τα μέλη της Ολομέλειας δήλωσαν ότι ενημερώθηκαν για τη μέχρι σήμερα εξέλιξη της υπόθεσης και ότι έλαβαν πλήρη γνώση αυτής. Ειδικότερα, τα μέλη της Ολομέλειας κ.κ. Παναγιώτης Ριζομυλιώτης και Μιχαήλ Γεωργιακόδης, τα οποία απουσίαζαν κατά την ακρόαση της εταιρείας στις 25-01-2017 δήλωσαν ότι έχουν λάβει πλήρως γνώση του υπ' αριθμ. 7 πρακτικού της από 25-01-2017 ακρόασης. Η συζήτηση της υπόθεσης έλαβε χώρα αυθημερόν, καθώς και η λήψη της σχετικής απόφασης. Ειδικότερα:

Α. Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), με την υπ' αριθμ. 196/2015 απόφασή της, κάλεσε σε ακρόαση την εταιρεία με την επωνυμία «.....» την 7^η Δεκεμβρίου 2016, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13:00 μ.μ., με αντικείμενο τον έλεγχο ενδεχόμενης παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών εκ μέρους της ελεγχόμενης εταιρείας. Η υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφαση κλήσης σε ακρόαση, συνημμένη στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 2606/03-11-2016 έγγραφο της Αρχής, επεδόθη στην εταιρεία νομίμως και εμπροθέσμως, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 8031/18-11-2016 έκθεση επίδοσης της Δικαστικής Επιμελήτριας στο Εφετείο Αθηνών και

Γεωργίας Γιωτοπούλου. Η εταιρεία παρέστη κατά την ως άνω ημερομηνία και αιτήθηκε την αναβολή της ακρόασής της. Ενόψει αυτού, ορίστηκε νέα ημερομηνία για τη διεξαγωγή της ακρόασης της εταιρείας η 25^η Ιανουαρίου 2017, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13:30 μ.μ. και η εταιρεία ενημερώθηκε δια του εκπροσώπου της, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 2981/07-12-2016 έγγραφο αναβολής ακρόασης και ορισμού νέας ημερομηνίας.

Η εταιρεία παρέστη κατά την ακρόαση της 25^{ης} Ιανουαρίου 2017 διά των κ.κ., Υπεύθυνου Τμήματος Ασφάλειας Πληροφοριών, και, δικηγόρων και, Προϊσταμένης του Κανονιστικού Τμήματος της εταιρείας «.....».

Ακολούθως, τα πρακτικά της διενεργηθείσας την 25^η Ιανουαρίου 2017 ακρόασης της εταιρείας «.....» κοινοποιήθηκαν στην εταιρεία συνημμένα στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1127/07-04-2017 έγγραφο της Α.Δ.Α.Ε., το οποίο επεδόθη στην εταιρεία, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 17/04-05-2017 έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή στο Εφετείο Πειραιά, και Κων/νου Μπελογιάννη. Σύμφωνα με το εν λόγω πρακτικό ακρόασης, χορηγήθηκε στην εταιρεία «.....» προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία επίδοσής του, προκειμένου η εταιρεία να καταθέσει ενώπιον της Αρχής έγγραφο υπόμνημα, καθώς και κάθε σχετικό έγγραφο που θα έκρινε απαραίτητο για την υποστήριξη των θέσεών της. Ακολούθως, η εταιρεία απέστειλε το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημά της.

Β. Στην προκείμενη περίπτωση προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η Α.Δ.Α.Ε, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της εκδίδει κανονιστικές πράξεις, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δια των οποίων ρυθμίζεται κάθε διαδικασία και λεπτομέρεια σε σχέση με τις αρμοδιότητες, καθώς και με την εν γένει Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών, κατ' εφαρμογήν της διατάξεως της περ.ιβ' της παρ.1 του άρθρου 6 του Ν.3115/2003 (ΦΕΚ Α' 47). Με βάση την ως άνω νομοθετική εξουσιοδότηση εκδόθηκαν οι υπ' αριθμ. 629^α/2004 «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Β' 87/26.1.2005), 630^α/2004 «Κανονισμός για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Β' 87/26.1.2005), 631^α/2004 «Κανονισμός για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών μέσω Ασυρμάτων Δικτύων» (ΦΕΚ Β' 87/26.1.2005), 632^α/2005 «Κανονισμός για την Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές» (ΦΕΚ Β' 88/26.1.2005), 633^α /2005 «Κανονισμός για την Διασφάλιση του Απορρήτου Διαδικτυακών Υποδομών» (ΦΕΚ Β' 88/26.1.2005) και 634^α/2005 «Κανονισμός για την Διασφάλιση του

Απορρήτου Εφαρμογών και Χρήστη Διαδικτύου» (ΦΕΚ Β' 88/26.1.2005) Αποφάσεις της Α.Δ.Α.Ε..

Στο πλαίσιο της ανωτέρω αρμοδιότητας της Α.Δ.Α.Ε., υπεβλήθη στην Αρχή από την εταιρεία «.....» η υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1764/13-07-2005 και 2098/30-09-2005 Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών, η οποία αναθεωρήθηκε με τα υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΕΜΠ 208/17-03-2006, ΕΜΠ 415/17-12-2008, ΕΜΠ 52/03-03-2009 και ΕΜΠ 180/15-06-2009 έγγραφα και η οποία ελέγχθηκε και εγκρίθηκε από την Α.Δ.Α.Ε. με την υπ' αριθμ. 211/2009 Απόφαση της Αρχής.

Εν συνεχεία, με την υπ' αριθμ. 4/2010 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. αποφασίσθηκε η διενέργεια τακτικού ελέγχου στην εταιρεία «.....», με σκοπό τον έλεγχο της εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και την εν γένει προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών από την εν λόγω εταιρεία. Στην από 30 Ιουνίου 2010 Έκθεση Διενέργειας Τακτικού Ελέγχου στην εταιρεία «.....» αναφέρονται αναλυτικά τα αποτελέσματα του ελέγχου, όπως αυτά προέκυψαν τόσο από τον επιτόπιο έλεγχο της Α.Δ.Α.Ε. στις εγκαταστάσεις της εν λόγω εταιρείας, όσο και από την αξιολόγηση των παραληφθέντων από την Α.Δ.Α.Ε. εγγράφων. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα του τακτικού ελέγχου έχουν ως εξής:

«1. Αποκλίσεις από την Πολιτική Ασφάλειας και τις σχετικές διαδικασίες της εταιρείας»

1. Μετά την εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 643/31-03-2010 επιστολής της εταιρείας και συγκεκριμένα των συνημμένων με τίτλο «Αίτηση Αποτίμησης Κινδύνου» και «.....», η Ο.Ε. διαπίστωσε ότι η εκτέλεση της Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου έχει γίνει μόνο για Επίσης, η Ο.Ε. διαπίστωσε ότι το αποτέλεσμα της εκτέλεσης της Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου της εταιρείας που αποστέλλεται με τα παραπάνω συνημμένα έγγραφα δεν ακολουθεί τις απαιτήσεις της Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου της εταιρείας και δεν περιλαμβάνει την Αναφορά Αποτίμησης (Πλάνο Αντιμετώπισης Κινδύνων, σελίδα 15), η οποία ενσωματώνει τα αποτελέσματα όλων των βημάτων που αναφέρονται στην εν λόγω Διαδικασία. Πιο αναλυτικά, τα συνημμένα έγγραφα δεν ακολουθούν τις απαιτήσεις της ενότητας 3 με τίτλο «Υποδιαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου Ευρέος Φάσματος» στην οποία ορίζονται μια σειρά από φάσεις και πιο συγκεκριμένα:

- «Φάση 0: Σχεδιασμός Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου»

- «Φάση 1: Δημιουργία Προφίλ Απειλών» - Σκοπός της οποίας είναι να αναγνωρίσει τις ακόλουθες πληροφορίες (ενότητα 3.2.1 – σελίδα 13): «τα σημαντικά αγαθά και τη σχετική τους αξία, τις αναγνωρισμένες απειλές στα αγαθά, τις απαιτήσεις ασφάλειας των αγαθών, τις εφαρμοσμένες πρακτικές προστασίας των αγαθών, και τις οργανωτικές αδυναμίες». Επίσης, όπως περιγράφεται και αναλυτικά στο παράρτημα με τίτλο «Υποδιαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου Ευρέος Φάσματος» πρέπει να (ενότητα 3.2.2 – Ενέργεια 4): «ομαδοποιήσει τα αγαθά, τις απαιτήσεις ασφάλειας και τα αντικείμενα προβληματισμού / ανησυχίας ανά οργανωτικό επίπεδο, επιλέξει κρίσιμα αγαθά, βελτιστοποιήσει/τελειοποιήσει τις απαιτήσεις ασφάλειας για τα κρίσιμα αγαθά και προσδιορίσει τις απειλές στα κρίσιμα αγαθά»
- «Φάση 2: Προσδιορισμός Αδυναμιών υποδομής» - όπως περιγράφεται και αναλυτικά στο παράρτημα με τίτλο «Υποδιαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου Ευρέος Φάσματος», «Η Ομάδα Ανάλυσης προβαίνει στις εξής ενέργειες: Προσδιορισμός των βασικών κατηγοριών συστατικών κρίσιμων πληροφοριακών αγαθών και Προσδιορισμός των στοιχείων των υποδομών προς εξέταση»
- «Φάση 3: Ανάπτυξη Στρατηγικής Ασφάλειας και Πλάνων» - όπως περιγράφεται και αναλυτικά στο παράρτημα με τίτλο «Υποδιαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου Ευρέος Φάσματος» περιλαμβάνει την εκτέλεση των ακόλουθων ενεργειών (ενότητα 3.4.1 – Ενέργεια 7): «αντιστοίχιση υπηρεσιών σε πληροφοριακά αγαθά, ανάλυση εξαρτήσεων, ομαδοποίηση πληροφοριακών αγαθών ανά υπηρεσία, προσδιορισμός του αντίκτυπου των απειλών σε κρίσιμα Πληροφοριακά Αγαθά, ποσοτικοποίηση αντίκτυπου αποτελεσμάτων, δημιουργία σεναρίων αξιολόγησης, δημιουργία κριτηρίων αξιολόγησης αντίκτυπου, αξιολόγηση του αντίκτυπου των απειλών στα κρίσιμα πληροφοριακά συστήματα, δημιουργία προφίλ απειλών των πληροφοριακών αγαθών και υπολογισμός επιπέδου κινδύνου/προτεραιοποίησης πληροφοριακού αγαθού», Επίσης, στη Φάση 3, ως τελικό αποτέλεσμα αναφέρεται (ενότητα 3.4.2 – Ενέργεια 8) «η συγχώνευση πληροφοριών στρατηγικής ασφάλειας, δημιουργία στρατηγικής προστασίας, δημιουργία πλάνων ενεργειών περιορισμού των κινδύνων και δημιουργία λίστας ενεργειών».

2. Μετά την εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 643/31-03-2010 επιστολής της εταιρείας και συγκεκριμένα του συνημμένου με τίτλο «Φόρμες Διαχείρισης Κινδύνου» στο οποίο περιλαμβάνεται το αποτέλεσμα της εκτέλεσης της Διαδικασίας Διαχείρισης Κινδύνου Ασφάλειας Πληροφοριών της εταιρείας, η Ο.Ε. διαπίστωσε ότι το συγκεκριμένο έγγραφο δεν ακολουθεί τις απαιτήσεις που ορίζονται στην εν λόγω Διαδικασία και συγκεκριμένα, στην ενότητα 3.1 στην οποία αναφέρεται ότι «Η Διεύθυνση Ασφάλειας Πληροφοριών με την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου, λαμβάνει την Αναφορά Αποτίμησης Κινδύνου στην οποία περιγράφονται το προφίλ κινδύνου για τα πληροφοριακά αγαθά για τα οποία διενεργήθηκε η αποτίμηση κινδύνου, το επίπεδο του πιθανού αντίκτυπου στον οργανισμό καθώς και τα ενδεικνύμενα μέτρα περιορισμού κινδύνου. Οι ενέργειες περιορισμού κινδύνου πρέπει να ενταχθούν από τη Διεύθυνση Ασφάλειας Πληροφοριών σε ένα Πλάνο Αντιμετώπισης Κινδύνου». Δεδομένου ότι η εταιρεία δεν έχει παραδώσει Αναφορά Αποτίμησης Κινδύνου, δεν είναι εμφανής ο τρόπος ανάπτυξης του Πλάνου Αντιμετώπισης Κινδύνων. Επίσης, στις «Φόρμες Διαχείρισης Κινδύνου» δεν αποτυπώνονται οι απαιτήσεις της ενότητας 3.3 (σελίδα 10) ως προς την τελική έγκριση του Πλάνου Αντιμετώπισης Κινδύνων, στην οποία αναφέρεται ότι «ο Διευθυντής Επιχειρησιακών Λειτουργιών της λαμβάνει το Πλάνο Αντιμετώπισης και είναι υπεύθυνος για την τελική του έγκριση ή μη καθώς και για την έγκριση των απαιτούμενων πόρων για τα σωστή εφαρμογή του». Επιπλέον, στο συνημμένο έγγραφο δεν περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις που απορρέουν από την ενότητα 3.5 (σελίδα 11) αναφορικά με τη σύνταξη των εξαμηνιαίων αναφορών, στην οποία αναφέρεται ότι «Για την επίτευξη των ανωτέρω η Διεύθυνση Ασφάλειας Πληροφοριών πρέπει να συντάσσει τακτικές αναφορές παρακολούθησης συμμόρφωσης και οι οποίες θα προωθούνται στους τελικούς υπεύθυνους και στον Διευθυντή Επιχειρησιακών Λειτουργιών της ... σε εξαμηνιαία βάση».
3. Μετά την εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 643/31-03-2010 επιστολής της εταιρείας και συγκεκριμένα του συνημμένου με τίτλο «...», η Ο.Ε. διαπίστωσε ότι η Διενέργεια Ελέγχων Ασφάλειας της εταιρείας που αποστέλλεται με την εν λόγω επιστολή περιλαμβάνει μόνο το σύστημα Επιπλέον, η Ο.Ε. διαπίστωσε ότι το έγγραφο που απέστειλε η εταιρεία δεν ακολουθεί τις απαιτήσεις που ορίζονται στη «Φάση 1: Αξιολόγηση Αδυναμιών» της ενότητας 3 της Διαδικασίας Ελέγχων Ασφάλειας Δικτύου και πιο συγκεκριμένα τα ακόλουθα βήματα: «Ανάπτυξη Πλάνου Ελέγχου Αδυναμιών», «Έγκριση ΠΕΑ», «Επιλογή

Μεθόδου Ελέγχου Αδυναμιών» και «Εκτέλεση ΠΕΑ». Αναφορικά με τη «Φάση 2: Αντιμετώπιση Αδυναμιών», περιλαμβάνεται μόνο το Πλάνο Διόρθωσης Αδυναμιών. Η εταιρεία θα πρέπει να αποστείλει στην ΑΔΑΕ το αποτέλεσμα της εκτέλεσης και των επόμενων βημάτων της Φάσης 2 της διαδικασίας όταν αυτά υλοποιηθούν: «Επικύρωση Μεθόδου Διόρθωσης Αδυναμίας», «Εφαρμογή και Επαλήθευση Διόρθωσης Αδυναμίας» και «Παρακολούθηση Αδυναμιών».

4. Κατά τον έλεγχο του συστήματος διαχείρισης ..., διαπιστώθηκε ότι σχετικά με τη δημιουργία των λογαριασμών των χρηστών στο σύστημα, ακολουθείται η default πρόβλεψη του Unix (8 χαρακτήρες για το συνθηματικό κωδικό (password)) αλλά δεν είναι ενεργοποιημένη η απαίτηση αλλαγής των συνθηματικών κωδικών πρόσβασης ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ενώ είναι τεχνικά εφικτό. Επισημαίνεται ότι στην εγκριθείσα από την ΑΔΑΕ Πολιτική Πρόσβασης Χρηστών (παράγραφος 12.5.S7) αναφέρεται ότι όπου είναι τεχνικά εφικτό όλοι οι χρήστες πρέπει να αλλάζουν τους κωδικούς πρόσβασης κάθε ενενήντα ημέρες.
5. Η εταιρεία δήλωσε ότι ο χαρακτηρισμός «κρίσιμος» όσον αφορά στα συστήματα της εταιρείας γίνεται από τον system owner, ενώ σύμφωνα με την ενότητα 3.2.2, του παραρτήματος με τίτλο «Υποδιαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου Ευρέος Φάσματος» της Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου της εταιρείας γίνεται στην ενέργεια 4 με τίτλο «Δημιουργία Προφίλ Απειλών» από την Ομάδα Ανάλυσης, στην οποία αναφέρεται ότι: «Επιλέξει Κρίσιμα Αγαθά: Οι ομαδοποιημένες πληροφορίες και τα αγαθά τα οποία είναι κρισιμότερα για την εκπλήρωση της επιχειρηματικής αποστολής του οργανισμού προσδιορίζονται. Αυτά τα αγαθά προσδιορίζονται ως «κρίσιμα αγαθά». Επίσης, ο χαρακτηρισμός «κρίσιμος» προβλέπεται και στο άρθρο 21, σημείο (β), Κεφάλαιο VII της υπ' αριθμ. 633α Απόφασης της ΑΔΑΕ. Επιπλέον, το γεγονός αυτό δεν περιλαμβάνεται στις αρμοδιότητες του system owner όπως είναι καταγεγραμμένες στην Οργανωτική Δομή Ασφάλειας, η οποία παραδόθηκε στην ΑΔΑΕ με την υπ' αριθμ. ΑΔΑΕ ΕΜΠ 180/15-6-2009 επιστολή.

Δ2. Παρατηρήσεις

Επιπροσθέτως, πέραν των διαπιστώσεων που άπτονται της εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών της εταιρείας, διατυπώνονται οι ακόλουθες παρατηρήσεις:

1. Η εταιρεία συνιστάται να διατηρεί αρχείο καταγραφής των ενεργειών του διαχειριστή του συστήματος ...σχετικά με τη διαχείριση χρηστών (π.χ. προσθήκη, διαγραφή χρηστών). Η εταιρεία δήλωσε με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 291/12-02-2010 επιστολή ότι η δημιουργία αρχείου καταγραφής των ενεργειών του διαχειριστή είναι τεχνικά εφικτή μετά από αναβάθμιση του εν λόγω συστήματος, η οποία έχει προγραμματιστεί τους επόμενους μήνες και θα ενημερώσει σχετικά την ΑΔΑΕ.
2. Η εταιρεία πρέπει να προβεί σε επαναδιατύπωση της παραγράφου 1.1 (Εξαιρέσεις) της Διαδικασίας Πρόσβασης σε Πληροφοριακά Συστήματα, δεδομένου ότι, κατά δήλωση της Εταιρείας, αυτές αφορούν μόνο το δικαίωμα πρόσβασης στα reports από το σύστημα
3. Η εταιρεία πρέπει να προβεί σε ανάλυση του ρόλου και των ενεργειών του εξωτερικού συνεργάτη στη Διαδικασία Διαχείρισης Εξοπλισμού – Υποδιαδικασία Τροποποίησης Διαμόρφωσης Εξοπλισμού.
4. Η εταιρεία πρέπει να προβεί στη Διαδικασία Backup & Restore σε προσθήκη αναφοράς στην περιοδικότητα λήψης των αντιγράφων ασφαλείας.
5. Αναφορικά με την Απόφαση 24/2009 της ΑΔΑΕ, η εταιρεία πρέπει να προσθέσει στη Διαδικασία Άρσης του Απορρήτου των Επικοινωνιών τις ενέργειες της εταιρείας για την ικανοποίηση της εν λόγω απόφασης. Η εταιρεία δήλωσε ότι η διαδικασία είναι σε στάδιο αναθεώρησης και η αναθεωρημένη διαδικασία θα περιλαμβάνει και το ανωτέρω.
6. Η εταιρεία συνιστάται να συμπεριλάβει στην Διαδικασία Άρσης του Απορρήτου των Επικοινωνιών τον τρόπο ελέγχου της ορθής εκτέλεσης των αιτημάτων των Αρχών από τα μέλη της ομάδας άρσης απορρήτου.
7. Η εταιρεία συνιστάται να καθορίσει διαδικασία Διαχείρισης Ενημερώσεων Λογισμικού, η οποία θα ορίζει τα βήματα που θα εφαρμόζονται για ενέργειες όπως η αναβάθμιση λογισμικού λόγω νέας έκδοσης, η έκδοση τροποποιήσεων λογισμικού (patches) από τον

κατασκευαστή και η ενημέρωση από τον κατασκευαστή του εξοπλισμού για προβλήματα ασφάλειας.

8. Κατά τον έλεγχο του συστήματος ... διαπιστώθηκε ότι το σύστημα δεν έχει την τεχνική δυνατότητα για υποχρεωτική αλλαγή του κωδικού του χρήστη και για έλεγχο από το διαχειριστή αναφορικά με την αλλαγή του κωδικού του χρήστη. Η εταιρεία συνιστάται να εξετάσει τους δυνατούς τρόπους υπενθύμισης στους χρήστες για τακτική αλλαγή του κωδικού τους και να προχωρήσει στην αντίστοιχη υλοποίηση.
9. Η εταιρεία συνιστάται να διατηρεί αρχείο καταγραφής των ενεργειών των χρηστών και του διαχειριστή του συστήματος
10. Η εταιρεία πρέπει να ενσωματώσει στην Πολιτική Πρόσβασης Χρηστών και στις αντίστοιχες διαδικασίες αναλυτικά τα βήματα της εταιρείας για την εξυπηρέτηση των απαιτήσεων του άρθρου 11 (παράγραφοι 2γ, 2στ και 6) της υπ' αριθμ. Απόφασης 634α, άρθρου 12 (παράγραφος 4δ) της υπ' αριθμ. Απόφασης 629, άρθρου 10 (παράγραφος 4δ) της υπ' αριθμ. Απόφασης 630α, άρθρου 13 (παράγραφος 4δ) της υπ' αριθμ. Απόφασης 631α και άρθρου 4 (παράγραφος 4δ) της υπ' αριθμ. 632α Απόφασης.
11. Η εταιρεία πρέπει να ενσωματώσει στην Πολιτική Διαχείρισης Εξοπλισμού και στις αντίστοιχες διαδικασίες αναλυτικά τα βήματα της εταιρείας για την εξυπηρέτηση των απαιτήσεων του άρθρου 9, παράγραφος 2 και άρθρο 24, παράγραφος 1 της υπ' αριθμ. 633α Απόφασης.
12. Η εταιρεία πρέπει να ενσωματώσει στην Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών της διακριτή Πολιτική που να καλύπτει τις απαιτήσεις της Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου όπως αυτή ορίζεται άρθρα 19- 21, Κεφάλαιο VII και άρθρο 28, Κεφάλαιο VIII της υπ' αριθμ. 633α Απόφασης.

Ε. ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της διενέργειας ελέγχου στην εταιρεία ...και ειδικότερα:

- τη μελέτη της Πολιτικής Ασφάλειας και του συνόλου των εγγράφων και στοιχείων του φακέλου,

- το δειγματοληπτικό έλεγχο εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας και των Διαδικασιών Ασφάλειας της εταιρείας,
- τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων και
- την εξέταση των παραληφθέντων στοιχείων

όπως αναφέρονται στην παρούσα Έκθεση και όπως προκύπτουν από τα σχετικά έγγραφα, τα οποία είναι στη διάθεση της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία ..., κατά το χρόνο διεξαγωγής του τακτικού ελέγχου, δεν εφήρμοζε την εγκριθείσα με την Απόφαση 211/2009 Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ως προς τα σημεία που αναφέρονται αναλυτικά στην ενότητα Δ1.».

Η από 30-06-2010 Έκθεση Διενέργειας Τακτικού Ελέγχου στην εταιρεία «...» εγκρίθηκε από την Ολομέλεια της Αρχής, σύμφωνα με το Πρακτικό της από 14 Ιουλίου 2010 συνεδρίασης της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε..

Εν συνεχεία, και κατόπιν της αποστολής της εν λόγω έκθεσης ελέγχου στην εταιρεία «...», η εταιρεία, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1666/06-09-2012 έγγραφό της, αναφορικά με τις διαπιστωθείσες αποκλίσεις, απάντησε τα εξής:

1. Ως προς τη Διαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου, η εταιρεία απαντά ότι είχε αποστείλει τα σχετικά έγγραφα εκτέλεσης της πιο πρόσφατης Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου, η οποία όμως αφορούσε στα συστήματα της Επιπλέον, στην εν λόγω απάντησή της η εταιρεία αναφέρει ότι τα έγγραφα που έχουν προκύψει από τη διεξαγωγή των σταδίων εκτέλεσης της εν λόγω διαδικασίας είναι στη διάθεση της Α.Δ.Α.Ε., πλην όμως δεν τα αποστέλλει με την απάντησή της προς έλεγχο από την Αρχή.
2. Το ίδιο ισχύει και για την εκτέλεση της Διαδικασίας Διαχείρισης Κινδύνου Ασφάλειας Πληροφοριών.
3. Ως προς τη Διενέργεια Ελέγχων Ασφάλειας, η εταιρεία, με το εν λόγω έγγραφό της, δεν απέστειλε στην Α.Δ.Α.Ε. τα αποτελέσματα της εκτέλεσης και των επόμενων βημάτων της Φάσης 2 της συγκεκριμένης διαδικασίας, όπως της είχε ζητηθεί με την από 30-06-2010 Έκθεση Ελέγχου.

4. Ως προς την αλλαγή των συνθηματικών κωδικών πρόσβασης στο σύστημα διαχείρισης ...ανά τακτά χρονικά διαστήματα, η εταιρεία, με το ανωτέρω σχετικό απαντητικό της έγγραφο, δηλώνει ότι η απαίτηση αυτή ενεργοποιήθηκε.
5. Η εταιρεία, με το σχετικό έγγραφό της, δηλώνει ότι στην Οργανωτική Δομή Ασφάλειας, στο ρόλο του Υπευθύνου Συστήματος και συγκεκριμένα στην παράγραφο αρμοδιότητες αναφέρεται ότι οι Υπεύθυνοι Συστήματος είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των πολιτικών, διαδικασιών και οδηγιών ασφάλειας στα συστήματα για τα οποία έχουν ορισθεί ως υπεύθυνοι.

Γ. Από το πρακτικό της ακρόασης της 25^{ης} Ιανουαρίου 2017 της εταιρείας «...», καθώς και από το υπ' αριθμ πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημά της, προκύπτουν τα ακόλουθα, ως προς τις επιμέρους αποκλίσεις κατά την εφαρμογή της Πολιτικής Ασφάλειας της εταιρείας και εν γένει ως προς την εν θέματι ακρόαση της εταιρείας:

ι) Ως προς τις διαπιστωθείσες αποκλίσεις κατά την εφαρμογή της Πολιτικής Ασφάλειας

α) Ως προς την Απόκλιση 1 σχετικά με την εκτέλεση της Διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου, η εταιρεία «...», όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 7 Πρακτικό της από 25 Ιανουαρίου 2017 ακρόασης αυτής, επικαλέστηκε ότι η Αποτίμηση Κινδύνου που είχε παραδοθεί στην Α.Δ.Α.Ε., στο πλαίσιο του ελέγχου, δεν αφορούσε μόνο στην ..., δεδομένου ότι η εταιρεία ... Πλην όμως, αυτό που επισημάνθηκε στην έκθεση ελέγχου, προκύπτει εξάλλου και από την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1666/06-09-2012 επιστολή της «...», είναι το γεγονός ότι η εν λόγω Αποτίμηση Κινδύνου αφορούσε στα συστήματα της ... έπρεπε να είχε παραδώσει στην Αρχή την Αποτίμηση Κινδύνου που έχει πραγματοποιηθεί για το σύνολο των συστημάτων της. Περαιτέρω, η μη προσκόμιση από την εταιρεία όλων των εγγράφων που αφορούσαν στην εκτέλεση της διαδικασίας Αποτίμησης Κινδύνου, καθώς και της διαδικασίας Διαχείρισης Κινδύνου Ασφάλειας Πληροφοριών (αποκλίσεις 1 και 2) επισημάνθηκε στην έκθεση ελέγχου ως απόκλιση, η δε εταιρεία «...», ούτε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1666/06-09-2012 έγγραφό της δεν απέστειλε τα εν λόγω έγγραφα. Ο ισχυρισμός δε της εταιρείας, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημά της (σελ. 16-17 αυτού) ότι η εταιρεία είχε στη διάθεσή της κάθε σχετικό έγγραφο προκειμένου να το αποστείλει στην Αρχή, εφόσον της ζητηθεί, είναι απορριπτέος, δεδομένου ότι αποτελεί ευθύνη της εταιρείας να προσκομίσει κάθε έγγραφο που αφορά στο

αντικείμενο του ελέγχου, πράγμα που δεν έπραξε, ούτε κατά το στάδιο μετά την αποστολή της έκθεσης ελέγχου.

β) Ως προς την Απόκλιση 3 σχετικά με την εκτέλεση της διαδικασίας Διενέργειας Ελέγχων Ασφάλειας, η εταιρεία «.....», όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 7 Πρακτικό της από 25 Ιανουαρίου 2017 ακρόασης αυτής (σελ. 6), αποδέχθηκε ότι δεν παραδόθηκαν στην Α.Δ.Α.Ε. οι φόρμες που απαιτούντο.

γ) Ως προς την Απόκλιση 4 σχετικά με την έλλειψη πρόβλεψης για την αλλαγή των συνθηματικών κωδικών πρόσβασης των χρηστών, η εταιρεία «...», όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 7 Πρακτικό της από 25 Ιανουαρίου 2017 ακρόασης αυτής (σελ. 6), αποδέχθηκε την εν λόγω παράλειψη, αναφέροντας ότι ήδη κατά τη διάρκεια του ελέγχου προέβη στις σχετικές διορθωτικές ενέργειες.

δ) Τέλος, αναφορικά με την Απόκλιση 5 σχετικά με το χαρακτηρισμό ως κρίσιμου ενός συστήματος της εταιρείας, η εταιρεία «...» επικαλέστηκε, τόσο στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1666/06-09-2012 έγγραφό της, όσο και κατά τη διεξαχθείσα ακρόαση (σελ. 6 του υπ' αριθμ. 7 Πρακτικού της από 25 Ιανουαρίου 2017 ακρόασης) ότι ο χαρακτηρισμός «κρίσιμος» για κάποια συστήματα της εταιρείας πραγματοποιείται από τον Υπεύθυνο Συστήματος, ο οποίος αποτελεί μέλος της οικείας Ομάδας Ανάλυσης, σύμφωνα με τη διαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου, και ότι, συνεπώς, είναι στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ο εν λόγω χαρακτηρισμός.

ii) Ως προς την εν γένει διαδικασία ακρόασης της εταιρείας

α) Σχετικά με τις αιτιάσεις της εταιρείας «...» περί έλλειψης νόμιμης σύνθεσης της Ολομέλειας της Αρχής.

Η εταιρεία «...» υποστήριξε δια του εγγράφου υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 υπομνήματός της (σελ. 3-11) ότι, κατά τη συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 2015 κατά την οποία αποφασίσθηκε η εν θέματι κλήση σε ακρόαση της εταιρείας, η Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε. δεν είχε νόμιμη συγκρότηση, δεδομένου ότι είχε λήξει η θητεία του συμμετέχοντος στη συνεδρίαση τότε Αντιπροέδρου της Αρχής κ. Κωνσταντίνου Μαραβέλα, καθώς και του τότε τακτικού μέλους της Ολομέλειας κ. Χρήστου Καψάλη, λόγω συμπλήρωσης οκταετίας από τον αρχικό διορισμό τους και λόγω της αντισυνταγματικότητας, κατά την εταιρεία, της διάταξης του άρθρου 110 παρ. 12 του ν. 4055/2012 περί παράτασης της θητείας των μελών των ανεξαρτήτων αρχών.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 110 παρ. 12 του Ν. 4055/2012, «από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λήγει η θητεία των μελών των προβλεπόμενων από το Σύνταγμα ανεξαρτήτων αρχών, που έχουν επιλεγεί από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής και έχουν

υπηρετήσει ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη στην ίδια αρχή συνολικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της οκταετίας. Για όσα από τα υπηρετούντα μέλη δεν έχουν συμπληρώσει οκταετία, από την αρχική επιλογή τους, η θητεία τους παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση της οκταετίας. Η αντικατάσταση των αποχωρούντων κατά τα ανωτέρω μελών πραγματοποιείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου. Μέχρι την αντικατάσταση παρατείνεται η θητεία των αποχωρούντων.».

Η ως άνω προθεσμία παρατάθηκε νομοθετικά αρχικώς με το άρθρο 12 παρ. 3 του Ν. 4081/2012, στη συνέχεια με το άρθρο 166 παρ.3 του Ν. 4099/2012, με το άρθρο δεύτερο του Ν. 4126/2013, με το άρθρο 26 του ν. 4151/2013, με το άρθρο 108 παρ. 2 του ν. 4172/2013, στη συνέχεια με το άρθρο 13 παρ. 1 του Ν. 4237/2014, με το άρθρο 10 του Ν. 4271/2014, τέλος δε με το άρθρο 109 του Ν. 4316/2014.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις, η Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε. κατά την ημερομηνία της 15-07-2015, οπότε και αποφασίσθηκε η εν θέματι ακρόαση, συνεδρίασε με νόμιμη συγκρότηση, συμμορφούμενη προς τις εν λόγω νομοθετικές επιταγές. Είναι εξάλλου ευρέως αποδεκτό το γεγονός ότι το Σύνταγμα επιτάσσει την αδιάλειπτη άσκηση των αρμοδιοτήτων της δημόσιας διοίκησης με την ευρεία έννοια, προκειμένου να διασφαλισθεί η εξυπηρέτηση ζωτικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου. Ειδικά ως προς τις ανεξάρτητες αρχές, ιδίως δε τις συνταγματικώς κατοχυρωμένες, όπως είναι η Α.Δ.Α.Ε., στις οποίες έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες με ιδιαίτερη σημασία για τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος και τις ατομικές ελευθερίες, όπως εν προκειμένω το απολύτως απαραβίαστο δικαίωμα του απορρήτου των επικοινωνιών, η επιταγή της αδιάλειπτης λειτουργίας τους συνάγεται από τις οικείες συνταγματικές διατάξεις, ερμηνευόμενες ενόψει του σκοπού στον οποίο αποβλέπει η σύσταση των αρχών αυτών. Η πρόβλεψη στο άρθρο 101^Α του Συντάγματος ότι τα μέλη των προβλεπόμενων από το Σύνταγμα ανεξαρτήτων αρχών «διορίζονται με ορισμένη θητεία» έχει πρωταρχικό στόχο τη διασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας τους, υπό την έννοια ότι δεν είναι επιτρεπτή η παύση τους πριν από τη λήξη της θητείας τους, δεν απαγορεύεται δε στον κοινό νομοθέτη να προβλέψει παράταση της αρχικής θητείας των μελών των ανεξαρτήτων αρχών επί όσο χρόνο δεν έχουν οριστεί τα νέα μέλη, χωρίς να τίθεται θέμα υπέρβασης ευλόγου χρόνου από τη λήξη της αρχικής θητείας των μελών αυτών.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από το σώμα της υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφασης περί κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας «...», η Ολομέλεια της Αρχής, υπό τη νέα της

σύνθεση, όπως αυτή ορίστηκε δυνάμει της 16887/17-03-2016 Απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 151/21-03-2016), συνεδρίασε την 29-06-2016 για τη συγκεκριμένη υπόθεση, όπου τα μέλη της Ολομέλειας προέβησαν σε αντικατάσταση του ορισθέντος εισηγητή και επομένως, η εν λόγω Απόφασή τους συνιστά εν γένει έγκριση της μέχρι τούδε διαδικασίας για την ακρόαση της ελεγχόμενης εταιρείας, πολλώ δε μάλλον που στο σώμα της υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφασης αναφέρεται το εν λόγω πρακτικό της από 29-06-2016 συνεδρίασης της Ολομέλειας. Η δε ακρόαση της εταιρείας, που αποτελεί το κρίσιμο γεγονός, πραγματοποιήθηκε την 25^η Ιανουαρίου 2017, υπό την παρούσα σύνθεση της Αρχής και επομένως, και υπό το πρίσμα αυτό, ουδόλως επηρεάζεται η νομιμότητα της διαδικασίας ακρόασης της εταιρείας, αφού ενεκρίθη εμμέσως πλην σαφώς η ακρόαση αυτής, δεδομένου ότι ενημερώθηκαν τα μέλη της Ολομέλειας για τη μέχρι σήμερα εξέλιξη της διαδικασίας.

Επικαλείται, περαιτέρω, η εταιρεία «...» στο έγγραφο υπόμνημά της ότι, κατά τη συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 2015, οπότε και ελήφθη η απόφαση για την ακρόαση αυτής, προήδρευε ο Αντιπρόεδρος της Αρχής, κ. Κων/νος Μαραβέλας, ενόψει της παραίτησης του Προέδρου της Αρχής, κ. Α. Λαμπρινόπουλου, χωρίς τούτο να προβλέπεται, δεδομένου ότι, κατά την εταιρεία, δεν είναι νόμιμη η αναπλήρωση μέλους του οποίου η θέση είναι κενή.

Πλην όμως, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 26 παρ. 7 του Ν. 4325/2015 (ΦΕΚ 47 Α/11-05-2015), «σε περίπτωση που ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη, καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη Ανεξάρτητης Αρχής εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή παραιτηθούν ή απωλέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, η Αρχή συνεχίζει να έχει νόμιμη συγκρότηση μέχρι το διορισμό νέων, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν για το σχηματισμό απαρτίας.

Στην περίπτωση αυτή τα καθήκοντα του Προέδρου ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο της Αρχής ή σε περίπτωση ελλείψεώς τους από τον αναπληρωτή τους ή από μέλος που ορίζεται από την Ολομέλεια της Αρχής.». Συνεπώς, νομίμως ο Αντιπρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. ασκούσε τα καθήκοντα του Προέδρου, μετά την παραίτηση του τελευταίου κατά τη συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 2015, οπότε και ελήφθη η απόφαση για την εν θέματι ακρόαση.

β) Σχετικά με τις αιτιάσεις της εταιρείας «...» περί διαφορετικής σύνθεσης της Ολομέλειας της Αρχής κατά τη δημοσίευση της απόφασης για την ακρόασή της.

Επικαλείται η εταιρεία «...» στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημά της (σελ. 11-12) ότι η υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφαση της Αρχής περί κλήσης σε ακρόαση

δημοσιεύτηκε δεκαέξι μήνες μετά τη σχετική συνεδρίαση της Αρχής και υπό διαφορετική σύνθεση, και ότι τούτο συνιστά παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας.

Πλην όμως, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρείας ουδόλως ευσταθεί, καθώς δεν προβλέπεται από καμία διάταξη νόμου. Η δε Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε., υπό τη νέα της σύνθεση (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 151/21-03-2016) ενημερώθηκε πλήρως για την εν λόγω υπόθεση και τα στοιχεία του φακέλου.

γ) Σχετικά με τις αιτιάσεις της εταιρείας «...» περί ακρόασης αυτής για παραβίαση κανονιστικών πράξεων που έχουν καταργηθεί.

Επικαλείται η εταιρεία «...» στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημά της (σελ. 12-13) ότι παρανόμως εκλήθη σε ακρόαση για παραβίαση κανονιστικών πράξεων που είχαν καταργηθεί, μετά τη δημοσίευση και τη θέση σε ισχύ του νέου Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Απόφαση 165/2011 της Αρχής).

Πλην όμως, ουδόλως ευσταθεί ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρείας, δεδομένου ότι η ακρόαση αυτής αφορούσε σε παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατόπιν διενέργειας τακτικού ελέγχου, με βάση το προγενέστερο κανονιστικό πλαίσιο, η δε αλλαγή του κανονιστικού πλαισίου σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζει τη συνέχιση της διοικητικής διαδικασίας ακρόασης του διοικουμένου και, ενδεχομένως, επιβολής διοικητικών κυρώσεων για τις εν λόγω παραβάσεις. Όπως, άλλωστε, έχει γίνει δεκτό και από τη νομολογία των δικαστηρίων της χώρας μας, «...το νομοθετικό καθεστώς που εφαρμόζεται για την επιβολή προστίμου ... είναι εκείνο που ίσχυε κατά το χρόνο που συνέτρεξαν τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν το δικαίωμά της αυτό και όχι εκείνο που ισχύει κατά το χρόνο έκδοσης της σχετικής καταλογιστικής της πράξης...» (ΔΕφΑθηνών 49/2010).

δ) Σχετικά με τις αιτιάσεις της εταιρείας «...» περί έλλειψης υπογραφής της έκθεσης διενέργειας τακτικού ελέγχου.

Επικαλείται η εταιρεία «...» στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημά της (σελ. 13-14) ότι η από 30-06-2010 έκθεση διενέργειας τακτικού ελέγχου δεν φέρει τα ονόματα και τις υπογραφές των συντακτών αυτής και ότι συνεπώς, αυτή είναι άκυρη, ακολούθως δε και όλη η διαδικασία της ακρόασης αυτής.

Πλην όμως, ουδόλως ευσταθεί ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρείας, δεδομένου ότι η εν λόγω έκθεση ελέγχου κατ' αρχήν συντάχθηκε από τα μέλη της Ομάδας Ελέγχου που πραγματοποίησαν τον τακτικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις της εταιρείας, εν συνεχεία όμως, η εν λόγω έκθεση εισήχθη στην Ολομέλεια της Αρχής προκειμένου αυτή να εγκριθεί και να επικυρωθεί. Όπως προκύπτει από

το σώμα της υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. περί κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας «...» η από 30 Ιουνίου 2010 έκθεση τακτικού ελέγχου εγκρίθηκε από την Ολομέλεια της Αρχής κατά τη συνεδρίαση της 14^{ης} Ιουλίου 2010, εν συνεχεία δε απεστάλη στην εταιρεία συνημμένη στο υπ' αριθμ. πρωτ. 206/25-01-2012 έγγραφο της Αρχής. Η Απόφαση της Αρχής περί έγκρισης της έκθεσης ελέγχου συνιστά τη διοικητική πράξη που ενσωματώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου, την Αρχή, εξάλλου, δεσμεύει και εκπροσωπεί έναντι τρίτων η Διοίκηση αυτής, ήτοι ο Πρόεδρος της. Επομένως ουδεμία επιρροή επιφέρει η έλλειψη των υπογραφών της Ομάδας Ελέγχου στο σώμα της έκθεσης ελέγχου που κοινοποιήθηκε στην εταιρεία «...».

Εξάλλου, η ίδια η υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφαση περί κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας περιλαμβάνει αναλυτικά τα αποτελέσματα της από 30-06-2010 έκθεσης ελέγχου και βάσει αυτής (της υπ' αριθμ 196/2015 Απόφασης) διενεργήθηκε η ακρόαση της εταιρείας.

ε) Σχετικά με τις αιτιάσεις της εταιρείας «...» περί μη παρουσίας του μέλους της Αρχής κατά τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων στις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Η εταιρεία «...» επικαλείται στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημά της (σελ. 14-16) ότι κατά τους επιτόπιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις της δεν ήταν παρόν το μέλος της Ολομέλειας, ως μέλος της Ομάδας Ελέγχου, ενώ σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 εδ. α) του Ν. 3115/2003, τον έλεγχο εκ μέρους της Α.Δ.Α.Ε. διενεργεί μέλος ή μέλη της Αρχής.

Επισημαίνεται, εν προκειμένω, ότι η σχετική από 30-06-2010 έκθεση διενέργειας τακτικού ελέγχου στις εγκαταστάσεις της εταιρείας «...» υπεγράφη από όλα τα μέλη της οικείας Ομάδας Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου και του μέλους της Α.Δ.Α.Ε. και ακολούθως αυτή εγκρίθηκε από την Ολομέλεια της Αρχής, όπως προαναφέρθηκε, κατά τη συνεδρίαση της 14^{ης} Ιουλίου 2010.

Στ) Σχετικά με τις αιτιάσεις της εταιρείας «...» περί παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης, της τήρησης της εύλογης προθεσμίας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

Επικαλείται, τέλος, η εταιρεία «...», στο έγγραφο υπόμνημά της ότι η διενέργεια της ακρόασης επτά έτη μετά τη διαπίστωση των εν λόγω παραβάσεων, κατόπιν της πραγματοποίησης του τακτικού ελέγχου στις εγκαταστάσεις της εταιρείας παραβιάζει την αρχή της εύλογης διάρκειας της διαδικασίας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

Πλην όμως, όπως αναφέρεται στο σώμα της υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφασης περί κλήσης σε ακρόαση της εταιρείας, περί τα τέλη του μηνός Νοεμβρίου 2010, κοινοποιήθηκε στην Α.Δ.Α.Ε. η υπ' αριθμ. 3319/2010 απόφαση της Ολομελείας του ΣτΕ, σύμφωνα με την οποία κρίθηκε ότι οι

αποφάσεις των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ανεξαρτήτων αρχών με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις εις βάρος διοικουμένων θα πρέπει να εκδίδονται ύστερα από προηγηθείσα δημόσια συνεδρίαση.

Το γεγονός αυτό, ενόψει της διάφορης μέχρι τότε νομοθετικής πρόβλεψης του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περί μυστικότητας στις συνεδριάσεις των διοικητικών οργάνων, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Αρχής Ν. 3115/2003 και δεδομένης της σχετικής παραπομπής σε αυτόν από το Ν. 3051/2002 περί ανεξαρτήτων αρχών, ο οποίος σημειωτέον είναι εκτελεστικός νόμος του άρθρου 101^Α του Συντάγματος, σε συνδυασμό με τη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 61 του Ν. 4055/2012 (ΦΕΚ Α' 51/12-03-2012), οδήγησε την Α.Δ.Α.Ε. να τροποποιήσει αντίστοιχα τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της (ΦΕΚ Β' 1650/11-05-2012 και Β' 1751/25-05-2012).

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι η εταιρεία «...» δεν υποστηρίζει βλάβη από την εν λόγω καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της διαδικασίας επιβολής κυρώσεων για τη συγκεκριμένη υπόθεση, ούτε ότι αδυνατεί να υποστηρίξει τα συμφέροντά της επαρκώς εξαιτίας της παρόδου του εν λόγω χρονικού διαστήματος από την πραγματοποίηση του ελέγχου μέχρι τη διενέργεια της ακρόασης ενώπιον της Αρχής. Επομένως, όλως καταχρηστικώς προβάλλει το συγκεκριμένο ισχυρισμό, ιδίως ενόψει των όσων εκτέθηκαν ανωτέρω και της νομολογίας του ΣτΕ που ανέτρεψε τον μέχρι τότε τρόπο συνεδρίασης των ανεξαρτήτων αρχών για τη λήψη των αποφάσεών τους σχετικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, γεγονόςτα για τα οποία προφανώς και η Α.Δ.Α.Ε. δεν φέρει καμία ευθύνη.

Α. Κατόπιν τούτων και έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 19 του Συντάγματος,
2. Τις διατάξεις του Ν.3115/2003 «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» (ΦΕΚ Α' 47) και ιδίως τα άρθρα 1 παρ. 1, 6 και 11 αυτού,
3. Τις διατάξεις του ν. 3674/2008 «Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 136/10.07.2008), όπως ισχύει,
4. Τις διατάξεις: α) του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου κατά την Παροχή Κινητών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (υπ' αριθμ. 629^α/2004 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε., ΦΕΚ Β' 87/26.1.2005), β) του Κανονισμού για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Σταθερών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών (υπ' αριθμ. 630^α/2004 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε., ΦΕΚ Β' 87/26.1.2005), γ) του Κανονισμού για την Διασφάλιση Απορρήτου κατά την Παροχή Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών μέσω Ασυρμάτων Δικτύων (υπ' αριθμ. 631^α/2004 Απόφαση της

Α.Δ.Α.Ε., ΦΕΚ Β' 87/26.1.2005), δ) του Κανονισμού για την Διασφάλιση του Απορρήτου στις Διαδικτυακές Επικοινωνίες και τις συναφείς Υπηρεσίες και Εφαρμογές (υπ' αριθμ 632^α/2005 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε, ΦΕΚ Β' 88/26.1.2005), ε) του Κανονισμού για την Διασφάλιση του Απορρήτου Διαδικτυακών Υποδομών (υπ' αριθμ 633^α /2005 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε, ΦΕΚ Β' 88/26.1.2005) και στ) του Κανονισμού για την Διασφάλιση του Απορρήτου Εφαρμογών και Χρήστη Διαδικτύου (υπ' αριθμ 634^α /2005 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε, ΦΕΚ Β' 88/26.1.2005), οι οποίοι αντικαταστάθηκαν από την υπ' αριθμ. 165/2011 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. («Κανονισμός για τη διασφάλιση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών», ΦΕΚ Β' 2715/2011),

5. Το ν.3051/2002 «Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 220/2002), όπως ισχύει,

6. Το ν. 4055/2012 «Δίκαιη δίκη και εύλογη διάρκεια αυτής» (ΦΕΚ Α' 51/2012), όπως ισχύει, και ιδίως τα άρθρα 61 και 110 παρ. 12 αυτού,

7. Την υπ' αριθμ. 97^Α/2012 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. «Τροποποίηση της απόφασης της ΑΔΑΕ 44/31-10-2003 “Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) (ΦΕΚ1642/Β/7.11.2003)”, όπως ισχύει» (ΦΕΚ 1650/Β/11-05-2012 και 1751/Β/25-05-2012),

8. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 44/31.10.2003 Απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.)» (ΦΕΚ Β' 1642/7.11.2003), όπως ισχύει,

9. Τις υπ' αριθμ. 3319/2010 και 1361/2013 Αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας,

10. Την από 19-12-2013 παραίτηση του τότε Προέδρου της Α.Δ.Α.Ε. κ. Α. Λαμπρινόπουλου, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 175/20-01-2014 Απόφασή του (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 19/22-01-2014),

11. Το άρθρο 20 παρ. 2 του Συντάγματος, περί δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του διοικουμένου,

12. Τη διάταξη του άρθρου 26 παρ.7 του ν.4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση Αδικιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 47/2015),

13. Τη διάταξη του άρθρου 55 παρ.10 του ν.4339/2015 (ΦΕΚ Α' 133/2015) «Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης - Ίδρυση συνδεδεμένης με την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. ανώνυμης εταιρίας για την ανάπτυξη δικτύου επίγειας ψηφιακής

ευρειακομπίης - Ρύθμιση θεμάτων Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ. Τ.) - Εθνική Επικοινωνιακή Πολιτική, Οργάνωση της Επικοινωνιακής Διπλωματίας - Σύσταση Εθνικού Κέντρου Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας και Μητρώου Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης - Τροποποίηση διατάξεων του Ν. 4070/2012 (Α' 82) και άλλες διατάξεις»,

14. Τη διάταξη του άρθρου 73 του ν. 4369/2016 (ΦΕΚ Α' 33/2016) «Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης, βαθμολογική διάρθρωση θέσεων, συστήματα αξιολόγησης, προαγωγών και επιλογής προϊσταμένων (διαφάνεια – αξιοκρατία και αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης) και άλλες διατάξεις»,

15. Την υπ' αριθμ. 16887/17-03-2016 Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 151/21-03-2016), περί συγκρότησης της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών,

16. Τη διάταξη του άρθρου εικοστού τρίτου του Ν. 4411/2016 (ΦΕΚ Α' 142/03-08-2016),

17. Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1764/13-07-2005 και 2098/30-09-2005 Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών της εταιρείας «...», όπως αυτή αναθεωρήθηκε με τα υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ ΑΠΡ 208/17-03-2006, ΕΜΠ 415/17-12-2008, ΕΜΠ 52/03-03-2009 και ΕΜΠ 180/15-06-2009 έγγραφα της εταιρείας και η οποία τελικώς εγκρίθηκε ως προς το περιεχόμενο με την υπ' αριθμ. 211/2009 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε.,

18. Την υπ' αριθμ. 04/2010 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. για τη διενέργεια τακτικού ελέγχου της εταιρείας «...»,

19. Την από 30 Ιουνίου 2010 Έκθεση Διενέργειας Τακτικού Ελέγχου στην εταιρεία «...» αναφορικά με την εφαρμογή της πολιτικής διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών,

20. Την υπ' αριθμ. 133/2010 Εισήγηση προς την Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε.,

21. Το πρακτικό της από 14-07-2010 συνεδρίασης της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε.,

22. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 206/25-01-2012 έγγραφο της Α.Δ.Α.Ε. προς την εταιρεία «...»,

23. Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1666/06-09-2012 απαντητική επιστολή της εταιρείας «...»,

24. Την υπ' αριθμ. 160/2015 εισήγηση προς την Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε.,

25. Το πρακτικό της από 15-07-2015 συνεδρίασης της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε.,

26. Την υπ' αριθμ. 196/2015 Απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. για την κλήση σε ακρόαση της εταιρείας «...» την 7^η Δεκεμβρίου 2016, συνημμένη στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 2606/03-11-2016 έγγραφο της Αρχής, η οποία επεδόθη στην εταιρεία νομίμως και εμπροθέσμως, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 8031/18-11-2016 έκθεση επίδοσης της Δικαστικής Επιμελήτριας στο Εφετείο Αθηνών

κας Γεωργίας Γιωτοπούλου,

27. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 2821/24-11-2016 έγγραφο της εταιρείας «...», με το οποίο αιτήθηκε την αναβολή της ακρόασης,

28. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 2981/07-12-2016 έγγραφο της Α.Δ.Α.Ε. περί αναβολής ακρόασης της εταιρείας «...» και ορισμού νέας ημερομηνίας για τη διενέργεια αυτής,

29. Τους ισχυρισμούς της εταιρείας «...» κατά την Ακρόαση της 25^{ης} Ιανουαρίου 2017, όπως αποτυπώνονται στο υπ' αριθμ. 7 πρακτικό της διεξαχθείσης ακρόασης, το οποίο κοινοποιήθηκε στην εν λόγω εταιρεία συνημμένο στην υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1127/07-04-2017 επιστολή της Αρχής, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 17/04-05-2017 έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή στο Εφετείο Πειραιά, κου Κων/νου Μπελογιάννη,

30. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 1561/24-05-2017 έγγραφο υπόμνημα της εταιρείας «...» προς την Α.Δ.Α.Ε.,

31. Τα πρόσφατα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας «...», όπως αυτά αποτυπώνονται στον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό της εταιρείας,

32. Την υπ' αριθμ. 25/2018 εισήγηση προς την Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε.,

33. Το υπ' αριθμ. 3 Πρακτικό της από 31 Ιανουαρίου 2018 συνεδρίασης της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε.,

34. Την ανάγκη διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ ΟΜΟΦΩΝΑ

Α) Την **ύπαρξη ευθύνης** της εταιρείας με την επωνυμία «...» για τις αποδιδόμενες σε αυτήν παραβάσεις, όπως αναλύεται ανωτέρω στις ενότητες Β και Γ της παρούσας.

Β) Την **επιβολή στην εταιρεία με την επωνυμία «...» της διοικητικής κύρωσης της σύστασης** για τις ανωτέρω αποδιδόμενες παραβάσεις. Προκειμένου για την επιβολή της εν λόγω διοικητικής κύρωσης, η Ολομέλεια της Αρχής έλαβε ιδίως υπόψη της την αρχή της αναλογικότητας, τη βαρύτητα των επιμέρους αποδιδόμενων παραβάσεων, καθώς και τα πρόσφατα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας. Επισημαίνεται, περαιτέρω, στην εταιρεία «...», ότι οφείλει η ίδια να προσκομίζει στην Αρχή οποιοδήποτε στοιχείο προς υποστήριξη των θέσεών της, η δε μη προσκόμιση των αιτηθέντων από την Α.Δ.Α.Ε. στοιχείων δυσχεραίνει εν γένει το έργο της Αρχής ως προς τον έλεγχο για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Η παρούσα απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. να επιδοθεί στην εταιρεία «...» με Δικαστικό Επιμελητή.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την Τετάρτη, 31 Ιανουαρίου 2018.

Ο Πρόεδρος
Χρήστος Ζαμπίρας